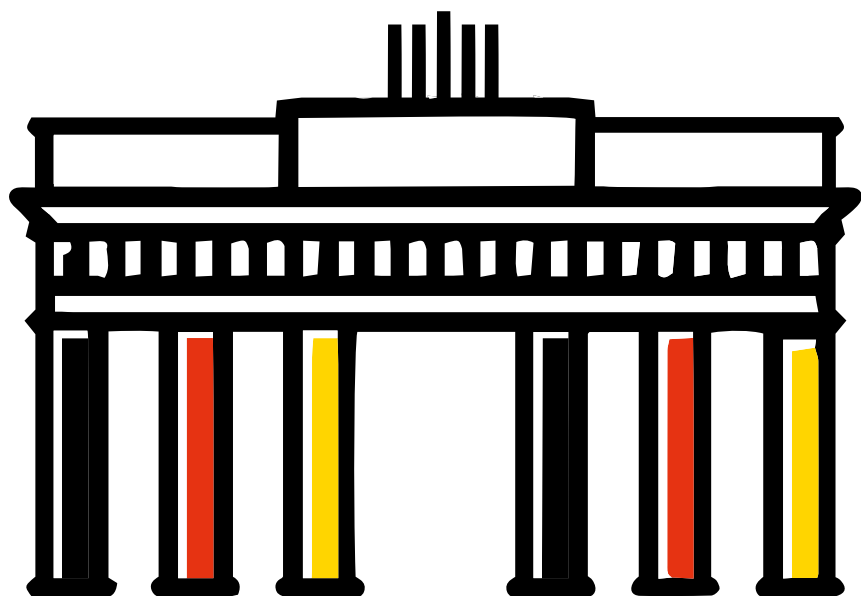

2022 TYDZIEŃ FILMU
NIEMIECKIEGO

www.tydzien-filmu-niemieckiego.pl

Supported by:

Federal Ministry
for Economic Affairs
and Energy

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Niemcy
Po prostu przyjazne

www.germany.travel

Zwiedzaj Niemcy poza utartym szlakiem

German.
Local.
Culture.

#YoursTrulyGermany

Tydzień Filmu Niemieckiego odbędzie się od 21 stycznia do 3 lutego 2022 roku w wersji kinowej oraz od 4 do 10 lutego 2022 roku online. Jego program pokażemy w kinach w Krakowie, we Wrocławiu, w Warszawie Katowicach, Opolu, Poznaniu, Toruniu i Kielcach, a następnie na platformie MOJEEKINO.pl.

Program Tygodnia Filmu Niemieckiego powstał w oparciu o najciekawsze produkcje, jakie pojawiły się w ubiegłym roku w niemieckich kinach oraz na międzynarodowych festiwalach. Znalazły się w nim także filmy podejmujące ważne tematy, jakimi interesują się twórcy w Niemczech reżyserzy i reżyserki. A ci często bardzo szybko reagują na aktualne problemy dotyczące nie tylko społeczeństwa, w którym żyją, ale też kwestii globalnych, mających wpływ na naszą codzienną egzystencję.

W ramach tegorocznej edycji zaprezentujemy dwa filmy, które swoją premierę miały podczas ostatniego festiwalu Berlinale. Akcja obu rozgrywa się w niemieckiej stolicy i choć dzieli je prawie 100 lat burzliwej i tragicznej historii, to problemy, przed którymi stoją ich bohaterowie, wydają się być bardzo podobne. *Fabian albo świat schodzi na psy*, brawurowa ekranizacja powieści Ericha Kästnera z 1931 roku w wykonaniu Dominika Grafa to opowieść o ludziach, którzy w otaczającym ich i chylącym się ku upadkowi świecie nie potrafią znaleźć miejsca dla siebie. Z kolei Daniel Brühl, stojący tym razem po obu stronach kamery, w filmie *Jedenaste: znaj sąsiada swego* zderza ze sobą ludzi mieszkających tuż obok siebie, ale zdających się żyć na dwóch różnych planetach. O tym jak systemy polityczne po obu stronach żelaznej kurtyny, która jeszcze nie tak dawno dzieliła świat, wpływają na życie jednostek opowiadają: Franziska Stünkel w dramacie *Strzał z bliska* oraz Oliver Rihs w przewrotnie nawiązującym do filmów akcji obrazie *Wolni albo martwi*. Bardzo aktualny problem migrantów i ich integracji podejmuje Anne Zohra Berrached w filmie *Copilot*, poruszającej historii rodzinnej islamskiego ekstremisty oraz Visar Morina w *Wygnaniu*, opowiadając o Albańczyku z Kosowa, niepotrafiącym odnaleźć się w nowej, niemieckiej rzeczywistości. Gentryfikacja, wyzysk na rynku pracy, zanik społecznych więzi, jakie wymusza współczesny kapitalizm, nie dotyczą tylko krajów rozwijających się lub konkurujących z wiodącymi gospodarkami świata. To problemy, z którymi mierzą się niemieccy pracownicy pewnej niewielkiej firmy i które pokazuje Mia Maariel Meyer w swoim świetnym debiucie *Nasiona*.

Z twórczością większości reżyserów i reżyserek polscy widzowie zetkną się po raz pierwszy i cieszymy się, że Tydzień Filmu Niemieckiego będzie okazją do ich poznania. Kinematografia zachodniego sąsiada jest wypadkową wielu różnych punktów widzenia, bo różnorodne jest pochodzenie i kulturowe zaplecze jej twórców. Dlatego warto przyglądać się światu za pośrednictwem ich kamery i poprzez ich wnikliwe spojrzenie.

Renata Kopyto, Dom Norymberski w Krakowie
Renata Prokurat, Instytut Goethego w Warszawie
Michał Tomiczek, Konsulat Generalny Niemiec we Wrocławiu

COPILOT

Niemcy, Francja, 2021, 118'

reżyseria: Anne Zohra Berrached
scenariusz: Stefanie Misrahi, Anne Zohra Berrached | **zdjęcia:** Christopher Aoun | **obsada:** Canan Kir, Roger Azar, Özay Fecht, Jana Julia Roth, Ceci Chuh, Nicolas Chaoui
produkcja: Razor Film w koprodukcji z Haut et Court, zero one film, NDR, Arte | **pokazy festiwalowe:** Berlinale 2021

Asli, młoda Turczynka studiuje w Hamburgu medycynę. Do jej kręgu znajomych i przyjaciół należą zarówno Niemcy jak i inni obcokrajowcy. Pewnego dnia pojawia się wśród nich Saaed z Libanu, który również planuje zostać medykiem, choć jego największym marzeniem jest pilotowanie samolotów. Chłopak ma jasno sprecyzowane poglądy, chce założyć rodzinę i troszczyć się o nią. Związkowi Asli z młodym Arabem ostro sprzeciwia się matka dziewczyny, jednak para postanawia pokonać tę przeszkodę i zawiera małżeństwo w tajemnicy przed nią. Wkrótce Saaed zaczyna znikać z domu, najpierw na krótko, potem na coraz dłużej. Nie wyjaśnia swojego zachowania, wymaga zaufania i zapewnia o uczuciach. Kiedy pewnego razu męża nieobecność przedłuża się, zaniepokojona Asli decyduje się odwiedzić jego rodzinę w Libanie. Wszyscy są bardzo serdeczni i otwarci, a ich styl życia nie odbiega od zachodnich standardów. Są zdziwieni, że żona Saaeda nie wie, gdzie on przebywa. Asli dostaje wkrótce wiadomość od niego, z USA.

Reżyserka filmu, Anne Zohra Berrached opowiada historię, którą znamy z niezliczonych medialnych relacji, ale przedstawia ją z nietypowego punktu widzenia i stawia jednocześnie ważne oraz bardzo aktualne pytania. Na ile znamy osoby, które są nam najbliższe i czy jest się współodpowiedzialnym za czyny członka najbliższej rodziny? Gdzie i czy w ogóle można wyznaczyć granicę lojalności wobec bliskich i wreszcie czy ważniejsza jest odpowiedzialność za rodzinę, czy też za społeczeństwo i świat, w którym żyjemy.

ANNE ZOHRA BERRACHED

urodziła się w 1982 roku w Erfurcie w rodzinie pochodzącej z Algierii. Absolwentka psychologii, studiowała też reżyserię w Akademii Filmowej Badenii-Wirtembergii. Jej dokument *Heilige und Hure* (2012) był pokazywany na ponad osiemdziesięciu festiwalach filmowych na całym świecie. Debiutancki film fabularny *Dwie matki* (2013) miał swoją światową premierę na 63. MFF w Berlinie, a kolejny *24 tygodnie* (2016) startował w konkursie tego festiwalu. Znalazł się także w programie Tygodnia Filmu Niemieckiego i był pokazywany w polskich kinach.

FABIAN ALBO ŚWIAT SCHODZI NA PSY FABIAN ODER DER GANG VOR DIE HUNDE

Niemcy, 2021, 186'

reżyseria: Dominik Graf | **scenariusz:** Dominik Graf, Constantin Lieb | **zdjęcia:** Hanno Lentz
obsada: Tom Schilling, Albrecht Schuch, Saskia Rosendahl, Meret Becker | **produkcja:** Company Lupa Film, w koprodukcji z ZDF

DOMINIK GRAF urodził się w 1952 roku w Monachium. W latach 1974–1980 studiował w Wyższej Szkole Telewizji i Filmu w rodzinnym mieście. Zadebiutował w 1980 roku filmem *Der kostbare Gast*, za który otrzymał Bawarską Nagrodę Filmową. Jest też autorem wielu scenariuszy filmowych. Za zrealizowany w 1988 roku film *Die Katze* dostał Niemiecką Nagrodę Filmową jako najlepszy reżyser, a 10 lat później wyróżniono go bawarską Nagrodą Filmową za całokształt twórczości. Jest autorem wielu filmów kinowych, telewizyjnych oraz seriali, a także licznych scenariuszy.

Powieść Ericha Kästnera *Fabian. Historia pewnego moralisty* ukazała się w 1931 roku okrojona przez ówczesną cenzurę. Oryginalny tekst książki udało się zrekonstruować i wydać Svenowi Hanuschkowi w 2013 roku i stał się on podstawą scenariusza filmu Dominika Grafa. Tytułowy bohater jest filologiem, który pracuje jako specjalista od reklamy w berlińskiej firmie tytoniowej. Wolny czas spędza w barach, kawiarniach i nocnych lokalach, wśród upadłych kobiet, niespełnionych artystów i wszelkiej maści społecznych wyrzutków, jakich można było spotkać w Republice Weimarskiej w złotych latach 20. i 30. Jedynym wyjątkiem wśród tej grupy jest Labude, przyjaciel korzystający bez skrępowań z ojcowskiego majątku, który z pasją pracuje nad rozprawą habilitacyjną o Lessingu. Życiowym mottem Fabiana jest dystans do świata i ludzi, obojętność wobec pokusy, jaką jest dążenie do osiągnięcia wysokiej pozycji społecznej lub towarzyskiej czy majątku. Ta dekadencja postawa będzie miała swoje konsekwencje. Film Dominika Grafa, choć kręcony na podstawie historycznej książki, nie jest filmem kostiumowym, raczej współczesnym obrazem, którego bohaterowie lubią zaglądać do sklepów vintage. Jest ponadczasową opowieścią o powtarzającej się co jakiś czas historii i o tych samych emocjach, które niezmiennie towarzyszą społecznym procesom. Widać to także w filmowej formie, na którą składają się czarno-białe zdjęcia, archiwalne materiały, fragmenty starych, niemych filmów, ujęcia zrealizowane na ziarnistej ośmiomilimetrowej taśmie czy wreszcie w najnowszej technologii HD. Jest też film Grafa hołdem złożonym Berlinowi oraz jego niezwykle i ciągle uoddzicielskiej, dekadencjonalnej atmosferze.

JEDENASTE: ZNAJ SĄSIADA SWEGO NEBENAN

Niemcy, 2021, 94'

reżyseria: Dnaniel Brühl | **scenariusz:** Daniel Kehlmann | **zdjęcia:** Jens Harant | **obsada:** Daniel Brühl, Peter Kurth, Aenne Schwarz, Rike Eckermann | **produkcja:** Company Amusement Park Film, w koprodukcji z Erfttal Film & Fernsehproduktion, Gretchenfilm, Warner Bros. Pictures

Daniel, odnoszący międzynarodowe sukcesy aktor, wybiera się do Londynu na ważny casting. Przed podróżą wstępuje na kawę do typowego berlińskiego lokalu w modnej dzielnicy Prenzlauerberg, gdzie od jakiegoś czasu mieszka. Zajęty niekończącymi się rozmowami telefonicznymi nie zwraca uwagi na ludzi, którzy go otaczają. A miejsce, do którego wstąpił, nie uległo, w przeciwieństwie do kamienicy z jego luksusowym loftem, liftingowi i doskonale pamięta czasy wschodniego Berlina. Stałym gościem jest tu Bruno, który uważnie obserwuje Daniela i wkrótce okaże się, że jest jego bliskim sąsiadem. Uwagi, jakie czyni pomiędzy jedną i drugą rozmową telefoniczną filmowego celebryty, zaczynają wytracać aktora z równowagi i zmuszają go do poważnej rozmowy, która zaburzy jego przekonanie o własnej świetności i zaważy nad przyszłym życiem.

Kameralny film wyreżyserowany przez niemiecko-hispańskiego aktora Daniela Brühla, znanego także polskim widzom z komedii *Good Bye, Lenin!* to nie tylko przewrotna opowieść o współczesnych zagrożeniach, lecz także pełna humoru i dystansu konfrontacja tego twórcy z własnym wizerunkiem. Wspaniale zagrany i bazujący na inteligentnym scenariuszu Daniela Kehlmanna film dotyka też ważnych i aktualnych nie tylko w Niemczech tematów: gentryfikacji, niegasnącego konfliktu pomiędzy wschodnimi i zachodnimi Niemcami, poczucia krzywdy, jaką ciągle odczuwają ci pierwsi – ofiary zjednoczenia i poczucia wyższości, jakiej nie udaje się ukryć przybyšom z Zachodu. Narastająca frustracja rodzi chęć odwetu. Filmowy Bruno przeprowadza go w bardzo subtelny sposób.

DANIEL BRÜHL urodził się w 1978 roku w Barcelonie, w niemiecko-hispańskiej rodzinie, a dorastał w Kolonii. W wieku 15 lat debiutował w telewizyjnym dramacie kryminalnym *Svens Geheimnis*. Główna rola w filmie *Good Bye Lenin!* Wolfganga Beckera z 2003 roku przyniosła mu wiele nagród m.in. Bambi, Bawarską Nagrodę Filmową i Europejską Nagrodę Filmową oraz ogromną popularność. Za kolejną rolę w melodramacie *Was nützt die Liebe in Gedanken* (2004, reż. Achim von Borries) otrzymał nagrodę Europejskiej Akademii Filmowej. Za kreację Nikiego Laudy w biograficznym dramacie sportowym Rona Howarda *Wyścig* (2013) dostał nominację do Złotego Globu i BAFT-y. Film *Jedenaste: znaj sąsiada swego* to jego debiut reżyserski.

DANIEL BRÜHL – AUTOPORTRET Z SĄSIADEM W TLE

W tragikomedii *Jedenaste: znaj sąsiada swego*, w której Daniel Brühl rozlicza się z własną karierą aktorską, wizerunkiem medialnym oraz stylem życia, grany przez niego główny bohater wygłasza taką kwestię: „Ładnie mówić – to mój zawód, ale to także moje powołanie”. Kiedy aktor „ładnie mówi”, to daje – oczywiście – wyraz swojemu talentowi, ale przecież także werbalizuje to, co napisał ktoś inny. Urok tego debiutu reżyserskiego wynika w dużym stopniu właśnie z jakości dialogów, których autorem jest Daniel Kehlmann, jeden z najpopularniejszych i najbardziej uznanych współczesnych pisarzy niemieckich. Nie jest to jednak jedyna zaleta filmu. Ten, napisany z myślą o dwóch aktorach, quasi-Kammerspiel został również brawurowo zagrany. Peter Kurth, który był brany pod uwagę do roli Bruna już na etapie pracy nad scenariuszem, okazał się najbardziej przewrotnym szelmą współczesnego kina niemieckiego – jest zarazem wyrachowany i współczujący, skromny i zachwycony sobą samym; doskonale łączy cechy ofiary i sprawcy. Podobnie jak Daniel Brühl, który stworzył tu bodaj najlepszą postać w całym swoim dorobku! Wymiana zdań, doświadczeń oraz emocji, do której dochodzi między bohaterami, została również znakomicie zrytmizowana w montażu i wyborze planów, wszystko zaś jest osadzone na tle tętniącego specyficznym życiem Berlina – miasta, w którym wielka Historia nadal determinuje życie ludzkie. Fabuła filmu „Jedenaste: znaj sąsiada swego”, który Brühl zrealizował – jak sam podkreśla – z dużą pomocą przyjaciół ze środowiska, stanowi w gruncie rzeczy wyimek z katalogu jego ról kinowych, m.in. w *Białym szumie* (2001) Hansa Weingartnera, *Good bye Lenin!* (2003) oraz *Kaminsky i ja* (2015) Wolfganga Beckera, *Kapitanie Ameryka: wojnie bohaterów* (2016) Anthony’ego Russo i Joego Russo, a także w serialu Netfliksa „Alienista” (2018–2020). Wszystkich kreacji nie sposób tu wymienić – portal IMDb podaje ich aż 74.

Kariera aktorska Daniela Brühla zaczęła się w połowie lat 90. od ról w niemieckich serialach i filmach telewizyjnych. Na dużym ekranie zadebiutował w *Schlafraffenland* (1999) w reżyserii Friedemanna Fromma opowiadającym o grupie nastolatków, którzy pewnej nocy pozwalają się zamknąć w centrum handlowym. Filmem przełomowym, który zwrócił uwagę przedstawicieli rodzimej branży na talent Brühla był *Nichts bereuen* (2001) Benjamina Quabecka, należący do bardzo popularnego na przełomie wieków w kinie RFN nurtu inicjacyjnego. Rozgłos międzynarodowy przyniosła mu natomiast główna rola w *Good bye Lenin!*, wy-

świetlanej również w Polsce komedii o końcu NRD. Kolejnym, dystrybuowanym nad Wisłą filmem z jego udziałem byli *Edukatorki* (2004) Hansa Weingartnera. W tym samym roku Brühl wcielił się w rolę utalentowanego skrzypka, Polaka, w *Lawendowym wzgórzu* Charlesa Dance'a. Od połowy pierwszej dekady XXI w. aktor coraz częściej pojawiał się w filmach zagranicznych – zarówno w rolach epizodycznych (jak w przypadku *Ultimatum Bourne'a* Paula Greengrassa z 2007 r. czy *Bardzo poszukiwanego człowieka* Antona Corbijna z 2014 r.), jak i bardziej znaczących, a nawet głównych (w *Bękartach wojny* Quentina Tarantino z 2009 r., *Wyscigu* Rona Howarda czy *Piątej władzy* Billa Condona z 2013 r.). W wielu tych filmach – reprezentujących różne konwencje i gatunki – Brühl gra rolę Niemca, nie zawsze sympatycznego jak Alex, „chłopak z sąsiedztwa” z *Good bye Lenin!*. Po występie w tym obrazie został – jak sam przyznaje – zaszufardkowany jako ktoś, kto świetnie sprawdza się „w rolach miłych facetów w filmach poprawiających nastrój”. Wiele takich propozycji odrzucił. Wraz ze wzrostem popularności międzynarodowej otworzyła się jednak, jak się wydaje, inna szufladka – ta, w której istotną rolę odgrywa pochodzenie aktora, szczególnie ze strony ojca, niemieckiego reżysera telewizyjnego. Możemy zatem zobaczyć go w rolach nazistów, niemieckich żołnierzy, urzędników państwowych, naukowców, hakerów czy też lewicowych terrorystów. Skłonność do buntu i postawa nonkonformistyczna to zresztą cechy wielu postaci, w które wciela się aktor, zarówno w produkcjach niemieckich, jak i zagranicznych.

Brühl, którego matka jest Hiszpanką i który na półwyspie Iberyjskim czuje się jak w drugiej ojczyźnie, zagrał także w kilku filmach hiszpańskojęzycznych. Filmem, który aktor wspomina szczególnie pozytywnie, a którego realizacji – jak sam podkreśla – bardzo się bał, jest *Wyscig* opowiadający historię kariery sportowej Nikiego Laudy. Ponoć kiedy Ron Howard zaproponował Brühlowi rolę mistrza świata Formuły 1, ten wprawdzie poczuł się połączony, ale zaraz potem wpadł w panikę – jako Niemiec miał zagrać rolę Austriaka, i to jakiego! Każdy, kto zdaje sobie sprawę ze skomplikowanych relacji tożsamościowo-kulturowych obywateli Austrii i Niemiec wie, że przyjęcie tej propozycji stanowiło duże ryzyko. Aktor opowiadał, że bał się reakcji zarówno Austriaków, jak i samego Laudy. Jak się okazało – niepotrzebnie, produkcja została przyjęta całkiem dobrze. Sceny pościgów samochodowych Brühl odgrywał już w roku 2006 na planie *Mojego przyjaciela* Sebastiana Schipperera. Wtedy jeszcze nie wiedział, że siedem lat później znów to będzie robił, tym razem w filmie, który przyczyni się do ogromnego wzrostu jego popularności. Rozpoznawalność jest cechą szczególną zawodu aktorskiego, może być uciążliwa, ale może także motywować do pracy. Tak czy inaczej każdy aktor i każda aktorka musi się z nią liczyć, a niekiedy także – jak Daniel Brühl – rozliczyć: „Daje poczucie, że jest się zauważanym, a to przecież także jest powodem, dla którego wykonuje się ten zawód” – mówi twórca.

NASIONA DIE SAAT

Niemcy, 2021, 100'

reżyseria: Mia Maariel Meyer

scenariusz: Mia Maariel Meyer,

Hanno Koffler | **zdjęcia:** Falko

Lachmund | **obsada:** Hanno Koffler,

Anna Blomeier, Lilith Julie Johna,

Robert Stadlober | **produkcja:** Com-

pany urhaus production | **pokazy**

festiwalowe: Berlinale 2021

MAARIEL MEYER urodziła się w niemiecko-fińskiej rodzinie w 1981 roku. Studiowała reżyserię filmową w University of Goldsmiths w Londynie, który ukończyła w 2008 roku. Po powrocie do Niemiec rozpoczęła realizację filmów dokumentalnych i reportaży. Za obraz *140 Sekunden* otrzymała w 2012 roku Grimme Online. W 2014 zadebiutowała filmem *Treppe Aufwärts*, a kolejna produkcja *Die Saat*, miała swoją premierę na tegorocznym festiwalu Berlinale w sekcji Perspektive Deutsches Kino.

Rainer i Nadine przeprowadzają z się z 12-letnią córką, Doreen do nowego domu. Poprzedni musieli opuścić, bo jego właściciel miał inne plany, a obecny, kupiony na kredyt, wymaga pilnego remontu. Wykonuje go po godzinach Rainer, który sam pracuje w niewielkiej budowlanej firmie. Po latach dostaje wreszcie awans na kierownicze stanowisko. Niestety nowe zadania przerastają jego kompetencje, ale nie te zawodowe tylko ludzkie. Nie jest w stanie zaakceptować nieuczciwych praktyk i chce być lojalny wobec kolegów. Nie są to jednak cechy pożądane w świecie, gdzie kapitalistyczne stosunki obejmują nie tylko relacje pracownicze, ale też społeczne. Zawodowa degradacja Rainera zachwieje podstawami egzystencji jego rodziny. A to z kolei wpłynie na wzajemne relacje jej członków, szczególnie ojca z dorastającą córką. Mia Maariel Meyer kreśli w swoim filmie obraz brutalnego współczesnego kapitalizmu, który coraz bardziej niszczy społeczne więzi i demoralizuje przyzwyczajonych ludzi, a innym pozwala bez skrupułów wykorzystywać uprzywilejowaną pozycję, w jakiej się znaleźli. Ale reżyserka mierzy się także z ciągle obowiązującym wizerunkiem mężczyzny jako głowy rodziny, którego powinnością jest zadbać o jej los i który nie może przyznać się do porażki, ani pokazać słabości. Frustracja i zwątpienie jak tytułowe nasiona przyniosą swoje niechlubne plony.

STRZAŁ Z BLISKA NAHSCHUSS

Niemcy, 2021, 116'

reżyseria i scenariusz: Franziska Stünkel | **zdjęcia:** Nicolai von Graevenitz | **obsada:** Cast Lars Eidinger, Devid Striesow, Luise Heyer, Peter Benedict | **produkcja:** Companies Network Movie, Franks Filmproduktion, C-Films w koprodukcji z ZDF, ARTE | **pokazy festiwalowe:** Berlinale 2021, Monachium 2021, Międzynarodowy Festiwal Filmowy Chicago 2021 | **nagrody i wyróżnienia:** Nagroda One Future dla Franziski Stünkel, Filmfest, Monachium 2021

Druga połowa lat 70. We Wschodnim Berlinie Franz Walter właśnie obronił doktorat na Uniwersytecie Humboldtów. Władze uczelni proponują mu posadę i profesorską nominację oraz odpowiednie do przyszłej pozycji gratyfikacje. Młody naukowiec z dumą zaprasza do niego narzeczoną. Tę wspinałą perspektywę nowego życia i kariery zakłóca tylko jeden drobny szczegół. W zamian za otrzymane profity państwo oczekuje rocznej współpracy z Ministerstwem Bezpieczeństwa Publicznego, czyli STASI. Dla lojalnego obywatela, jakim jest Franz Walter, nie stanowi to większego problemu, zobowiązanie do współpracy podpisuje niemal w przelocie. Pierwszym zadaniem, jakie otrzymuje, jest skłonienie do powrotu do NRD piłkarza grającego w hamburskim klubie, któremu udało się uciec na zachód. Metody, jakimi posługują się koledzy ze służb, to dobrze znane także dzisiaj działania: prowokacje, fałszywe oskarżenia, ingerencja w życie prywatne. Kiedy stawką staje się życie żony futbolisty, Walter postanawia się wycofać.

Reżyserka nie zdradza, co skłania bohatera filmu do podjęcia decyzji o współpracy ze STASI: stojąca przed nim kariera, wygodne i w miarę luksusowe, jak na NRD, warunki życia czy też wiara w słuszność państwowej polityki. Scenariusz filmu oparty jest na prawdziwym przypadku oskarżenia o szpiegostwo NRD-owskiego inżyniera Wernera Teske, straconego w 1981 roku, ostatniej ofiary autokratycznego państwa. Franziska Stünkel zrealizowała nie tylko kolejny obraz odnoszący się do niedawnej niemieckiej historii, ale także przejmujący dramat o uwikłaniu jednostki w przestępczą działalność państwa i konsekwencjach jakie musi z tego powodu ponieść.

FRANZISKA STÜNKEL urodziła się w Getyndze w 1973 roku. Od 1994 studiowała scenopisarstwo i reżyserię filmową w Wyższej Szkole Sztuk Pięknych w Kassel, a następnie filmoznaństwo w Hildesheim. W 1999 podjęła studia filmowe w Wyższej Szkole Zawodowej w Hanowerze. Jako studentka zrealizowała liczne filmy krótkometrażowe, z których wiele otrzymało nagrody na międzynarodowych festiwalach. Zadebiutowała filmem fabularnym *Vineta* (2006), filmową adaptacją sztuki Moritza Rinke, za który dostała Nagrodę Otto Sprengera dla Najlepszego Debiutu Filmowego. Zajmuje się także fotografią. Jej prace były nagradzane i pokazywane w wielu galeriach i muzeach. *Strzał z bliska* to jej drugi film fabularny.

WOLNI ALBO MARTWI BIS WIR TOT SIND ODER FREI

Szwajcaria, Niemcy, 2020, 118'
reżyseria: Oliver Rihs | **scenariusz:**
Ivan Madeo, Dave Tucker, Oliver
Rihs, Norbert Maass, Oliver Keidel
zdjęcia: Felix von Muralt | **obsada:**
Marie Leuenberger, Joel Basman,
Jella Haase | **produkcja:** Companies
Contrast Film, Port au Prince Film
& Kultur Produktion, w kopro-
dukcji z Nيامa Film/Stuttgart
| **pokazy festiwalowe:** Tallinn
2020; Camerimage 2020, Pekin;
2020, Moskwa, 2020; Berlinale
2021; Avanca Film Festival, 2021
nagrody i wyróżnienia: Nagroda
dla Najlepszej Aktorki (Marie Leu-
enberger), Tallinn 2020; Nagroda
dla Najlepszej Aktorki (Marie
Leuenberger), nagroda dla Naj-
lepszego Filmu, Nagroda za Najlep-
sze Zdjęcia i nagroda Don Kichota,
Avanca Film Festival, 2021

OLIVER RIHS urodził się w 1971 roku w szwajcarskiej miejscowości Männedorf. Po zdobyciu w Zurychu wykształcenia jako projektant zajmował się grafiką użytkową pracując jednocześnie w filmowej branży reklamowej. 1996 roku rozpoczął realizację filmów dokumentalnych dla stacji SF1-Sendung Quer. Dwa lata później jego krótki metraż *Lilien* został nagrodzony jako najlepszy film na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Locarno. Pierwszym filmem kinowym był obraz *Brombeerchen* (2001), do którego także napisał scenariusz, a w 2006 zrealizował *Schwarze Schafe*.

Walter Stürm, jeden z protagonistów szwajcarsko-niemieckiego filmu Olivera Rihsa, był barwną postacią przestępczego świata, który zaliczył liczne pobyty w więzieniach Szwajcarii, Włoch, Francji i Hiszpanii. Choć pochodził z zamożnej rodziny przemysłowców, jego profesją była wszelkiego rodzaju działalność kryminalna: od sprzedaży kradzionych aut, poprzez włamania i kradzieże, aż po napady na banki. W swoich akcjach nie używał przemocy, a spektakularne ucieczki z więzień budowały legendę ludowego bohatera, który, niczym filmowi herosi, grał na nosie nielubianym policjantom i na swój sposób sprzeciwiał się niesprawiedliwemu, patriarchalnemu systemowi. Lata 80., kiedy rozgrywa się akcja filmu, to w Szwajcarii czasy niepokoїв społecznych i walki o prawa kobiet. Jedną z aktywistek jest prawniczka, Barbara Hug, która nie tylko walczy o uwolnienie aresztowanych na protestach działaczek, ale też wykorzystuje salę sądową jako polityczną trybunę do prezentowania swoich wolnościowych poglądów. Walter Stürm, „król ucieczek”, którego obrony się podejmuje, kiedy ten ogłasza głodówkę w proteście przeciwko osadzeniu w izolacji, staje się dla niej symbolem oporu. Jego popularność może pomóc w osiągnięciu politycznych celów, o które sama walczy.

Przewrotnie nawiązujący do filmów o szarmanckich włamywaczach czy inteligentnych złodziejach obraz Olivera Rihsa podejmuje jeden z wątków historii walki Szwajcerek o równe prawa, które zostały im przyznane dopiero w 1990 roku. Film ponosi również ważne i bardzo aktualne także dzisiaj kwestie: czym jest w patriarchalnym świecie wolność dla mężczyzny, a czym dla kobiety i czy cel uświęca środki oraz dopuszcza wszelkie sojusze.

Xhafer pochodzi z Kosowa, pracuje w firmie farmaceutycznej, jego żona, Nora jest Niemką i niedawno została po raz trzeci matką. Pomiędzy jednym a drugim karmieniem próbuje pisać pracę doktorską i wrócić do uniwersyteckiego życia. Nie może liczyć na pomoc rodziców, bo ci nie akceptują jej męża, cudzoziemca z Europy Wschodniej. Xhafer doświadcza niechęci teściów przy każdym spotkaniu i odczucie to przekłada się na jego relacje z innymi, w szczególności z kolegami w pracy. Uważa, że przy nowym projekcie został celowo usunięty z listy mailingowej, innym razem ktoś wprowadził go w błąd, aby nie mógł wygłosić przygotowanego referatu, ktoś inny z kolei zablokował mu dostęp do danych badawczych. Wszystkie te przypadki są dowodem mobbingu, którego przyczyną, jak sądzi, jest jego pochodzenie. Kiedy pewnego dnia na bramie ogrodu swojego domu znajduje nieżywego szczura, postanawia działać.

Znakomity film Visara Moriny, który, podobnie jak jego bohater, pochodzi z Kosowa, to opowieść o doświadczeniu emigracji i uczuciach, jakie zwykle mu towarzyszą: stracie, odrzuceniu, braku poczucia bezpieczeństwa i społecznej akceptacji czy alienacji. Xhafer jest przeciwieństwem typowego emigranta: osiągnął sukces i stał się zasymilowanym członkiem nowego społeczeństwa. Jednak negatywne emocje ciągle towarzyszą mu w codziennym życiu. Twórcy filmu stawiają ważne pytanie o to, w jakim stopniu udana integracja zależy od warunków, jakie stwarza polityka społeczna danego państwa, a na ile od subiektywnych uczuć i wrażliwości imigranta.

WYGNANIE EXIL

Niemcy, 2020, 121'

reżyseria i scenariusz: Visar Morina
zdjęcia: Matteo Cocco | **obsada:** Mišel Matičević, Sandra Hüller, Rainer Bock, Thomas Mraz | **produkcja:** Komplizen Film, w koprodukcji z Frakas Productions, Ikonè Studio, WDR, ARTE, VOO, BeTV
pokazy festiwalowe: Sundance 2020, Berlinale 2020, Crossing Europe Linz 2020, Taipei 2020, Nowa Zelandia FF 2020, Melbourne 2020, Szanghaj 2020, Zurych 2020, Sarajewo 2020, Warszawa 2020 | **nagrody i wyróżnienia:** Nagroda Niemieckiej Krytyki Filmowej dla Mišela Matičevića; Nagroda dla Najlepszego Filmu, Sarajewo 2020

VISAR MORINA urodził się w 1979 roku w Prisztinie, w Kosowie. Reżyserię studiował w Wyższej Szkole Mediów w Kolonii. Między 2000 i 2004 rokiem pracował przy realizacji projektów filmowych i teatralnych m.in. w Volksbühne Berlin. Pracę w filmie rozpoczął od filmów krótkometrażowych. Zadebiutował obrazem *Babai*, który została doceniony na wielu międzynarodowych festiwalach i był kosowskim kandydatem do Oskara. Za scenariusz do filmu *Wygnanie* otrzymał w 2018 roku Niemiecką Nagrodę Scenariuszową.

DYSTRYBUCJA

COPILLOT

The Match Factory GmbH
Domstr. 60, 50668 Kolonia / Niemcy
tel.: +49 30 443 19 05 33
fax: +49 30 443 19 05 30
e-mail: info@matchfactory.de
www.the-match-factory.com

FABIAN ALBO ŚWIAT SCHODZI NA PSY

FABIAN ODER DER GANG VOR DIE HUNDE
Aurora Films
Pasaż Ursynowski 1/111, 02-784 Warszawa
tel.: +48 22 35 39 602
e-mail: dysrtrybucja@aurorafilms.pl
www.aurorafilms.pl

JEDENASTE: ZNAJ SĄSIADA SWEGO | NEBENAN

Aurora Films
Pasaż Ursynowski 1/111, 02-784 Warszawa
tel.: +48 22 35 39 602
e-mail: dysrtrybucja@aurorafilms.pl
www.aurorafilms.pl

WOLNI ALBO MARTWI

BIS WIR TOT SIND ODER FREI
The Playmaker Munich
Türkenstr. 89, 80799 Monachium / Niemcy
tel.: +49-89-38 09 12 88
fax: +49-89-38 09 16 19
e-mail: worldsales@playmaker.de
www.playmaker.de

NASIONA | DIE SAAT

kurhaus production Film & Medien GmbH
Fremersbergstr. 77a, 76530 Baden-Baden / Niemcy
tel.: +49 7221 302 1906
fax: +7221 3021 909
e-mail: office@kurhausproduction.de
www.kurhausproduction.de

STRZAŁ Z BLISKA | NAHSCHUSS

Global Screen
Sonnenstr. 21, 80331 Munich/Germany
tel.: +49 89 24 41 29 55 00
fax: +49 89 55 87 619-106
e-mail: info@globalscreen.de
www.globalscreen.de

WYGNANIE | EXIL

The Match Factory GmbH
Domstr. 60, 50668 Kolonia / Niemcy
tel.: +49 30 443 19 05 33
fax: +49 30 443 19 05 30
e-mail: info@matchfactory.de
www.the-match-factory.com

NADZWYCZAJNIE ŚPIEWNY

Niemiecki.

Język Marleny Dietrich.

**Kursy języka niemieckiego
na wszystkich poziomach**

Więcej informacji:
www.goethe.de/polska

**GOETHE
INSTITUT**

Sprache. Kultur. Deutschland.

REPERTUAR PROJEKCJI TYGODNIA FILMU NIEMIECKIEGO 2022

Kino Nowe Horyzonty ul. Kazimierza Wielkiego 19a-21 50-077 Wrocław		Kino Pod Baranami Kraków		Kino Muranów ul. Gen. Andersa 5 00-147 Warszawa	
21.01, g. 19.00	Jedenaste: znaj sąsiada swego	21.01, g. 18.30	Jedenaste: znaj sąsiada swego	21.01, g. 19.00	Jedenaste: znaj sąsiada swego
22.01, g. 19.00	Fabian albo świat schodzi na psy	22.01, g. 18.30	Fabian albo świat schodzi na psy	22.01, g. 19.00	Fabian albo świat schodzi na psy
23.01, g. 19.00	Copilot	23.01, g. 18.30	Copilot	23.01, g. 9.00	Copilot
24.01, g. 19.00	Nasiona	24.01, g. 18.30	Nasiona	24.01, g. 19.00	Nasiona
25.01, g. 19.00	Wolni albo martwi	25.01, g. 18.30	Wolni albo martwi	25.01, g. 19.00	Wolni albo martwi
26.01, g. 19.00	Wygnanie	26.01, g. 18.30	Wygnanie	26.01, g. 19.00	Wygnanie
27.01, g. 19.00	Strzał z bliska	27.01, g. 18.30	Strzał z bliska	27.01, g. 19.00	Strzał z bliska
Kino Meduza ul. Oleska 45, 45-052 Opole Kino Helios Karolinka ul. Wrocławska 152/154, 45-837 Opole NCPPI ul. Piastowska 14A, 45-081 Opole		Kino Światowid ul. 3 maja 7 40-959 Katowice			
21.01, g. 18.00	Jedenaste: znaj sąsiada swego	NCCP		24.01, g. 20.15	Jedenaste: znaj sąsiada swego
22.01, g. 18.00	Fabian albo świat schodzi na psy	Kino Meduza		25.01, g. 19.00	Fabian albo świat schodzi na psy
23.01, g. 18.00	Copilot	Kino Helios Karolinka		26.01, g. 20.15	Copilot
24.01, g. 18.00	Nasiona	Kino Meduza		27.01, g. 20.15	Nasiona
25.01, g. 18.00	Wolni albo martwi	Kino Meduza		28.01, g. 20.15	Wolni albo martwi
26.01, g. 18.00	Wygnanie	Kino Meduza		29.01, g. 20.15	Wygnanie
27.01, g. 18.00	Strzał z bliska	Kino Meduza		30.01, g. 20.15	Strzał z bliska
Kino Moskwa ul. Staszica 5 25-008 Kielce		Kino Muza ul. Św. Marcin 30 61-850 Poznań			
28.01, g. 18.00	Jedenaste: znaj sąsiada swego	28.01, g. 19.00	Jedenaste: znaj sąsiada swego		
29.01, g. 18.00	Fabian albo świat schodzi na psy	29.01, g. 19.00	Fabian albo świat schodzi na psy		
30.01, g. 18.00	Copilot	30.01, g. 19.00	Copilot		
31.01, g. 18.00	Nasiona	31.01, g. 19.00	Nasiona		
1.02, g. 18.00	Wolni albo martwi	1.02, g. 17.00	Strzał z bliska		
2.02, g. 18.00	Wygnanie	2.02, g. 19.00	Wygnanie		
3.02, g. 18.00	Strzał z bliska	3.02, g. 19.00	Wolni albo martwi		
Kino Centrum Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu ul. Wały gen. Sikorskiego 13				MOJEEKINO	
28.01, g. 20.00	Jedenaste: znaj sąsiada swego			4.02	Jedenaste: znaj sąsiada swego
29.01, g. 19.00	Fabian albo świat schodzi na psy			5.02	Fabian albo świat schodzi na psy
30.01, g. 18.00	Copilot			6.02	Copilot
g. 20.00	Nasiona			7.02	Nasiona
1.02, g. 18.00	Wolni albo martwi”			8.02	Wolni albo martwi
2.02, g. 18.00	Wygnanie			9.02	Wygnanie
3.02, g. 18.00	Strzał z bliska			10.02	Strzał z bliska

reklama wyborcza
brak

organizatorzy:

Konsulat Generalny
Republiki Federalnej Niemiec
we Wrocławiu

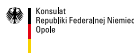
german
films

partnerzy:

kino | nowe horyzonty

MURANÓW

Województwo
Śląskie

Światowid

Institucja Filmowa
Silesia Film jest
instytucją kultury
Samorządu
Województwa
Śląskiego

ESTRADA
POZNĄ
NSKA

KINO-CENTRUM

stowarzyszenie
kin
studyjnych

MOJEEKINO.PL

patroni medialni:

wydawcy katalogu:

Dom Norymberski Kraków
ul. Skateczna 2
31-065 Kraków
tel./ fax: +48 12 430 61 27
domnorym@kr.onet.pl
dom-norymberski.com

Konsulat Generalny Niemiec
ul. Podwale 76
50-449 Wrocław
tel.: +48 71 377 27 00
info@bres.diplo.de
wroclaw.diplo.de

Goethe-Institut Warszawa
ul. Chmielna 13A
00-021 Warszawa
tel.: +48 22 50 59 000
info-warschau@goethe.de
goethe.de/warszawa

koordynatorzy programu:

Renata Kopyto
Dom Norymberski w Krakowie
Michał Tomiczek
Konsulat Generalny Niemiec
we Wrocławiu
Renata Prokurat
Goethe-Institut w Warszawie

teksty do katalogu:

Renata Kopyto

współpraca:

Renata Prokurat
Michał Tomiczek

współpraca

przy organizacji projektu:

Agnieszka Marecka
Goethe-Institut w Krakowie

komunikacja:

Pracownia Szumu

projekt plakatu i katalogu:

Katarzyna Godyń-Skoczylas

tydzien-filmu-niemieckiego.pl

f/TydzienFilmuNiemieckiego